

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મોહમ્મદ સિદ્દીક અલી

વિરુદ્ધ

આંધ્રપ્રદેશ ઉચ્ચ ન્યાયાલયનોંધણી અને અન્યો દ્વારા

ઓક્ટોબર ૨૪, ૨૦૦૫

[આર. સી. લાહોટી, મુખ્ય ન્યાયાધીશ, જી. પી. માથુર અને પી. કે.

બાલાસુબ્રમણ્યન, ન્યાયમૂર્તિ]

સેવા કાયદો:

આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્ય અને ગૌણ સેવા નિયમો-નિયમ ૨૨-એ (૨)

(જી. ઓ. એમ. એસ. નંબર ૨૩૭ તારીખ ૨૮/૫/૧૯૯૬ દ્વારા સુધારેલ)-

નિમણૂક-જિલ્લા મુન્સિફના પદ પર-મહિલા ઉમેદવારની-નિયમ-નિમણૂકમાં

પૂરી પાડવામાં આવેલ અનામતની નીતિને પડકારવામાં આવી-વિનંતી કે નિયમ આરક્ષણ માટે પ્રદાન કરતું નથી પરંતુ માત્ર પસંદગીનો નિયમ-રિટ પિટિશનને રદ કરવી-અપીલ પર, ઠરાવ્યુ:મહિલાઓ માટે પ્રથમ વખત અનામતની જોગવાઈ કરતા નિયમમાં સુધારાને ધ્યાનમાં રાખીને, આ નિયમ ખોટી રીતે લાગુ કરવામાં આવ્યો હોવાનું ન કહી શકાય.

અપીલકર્તાઓએ બે રિટ પિટિશન દાખલ કરીને જિલ્લા મુન્સિફની જગ્યાઓ પર કેટલીક મહિલા ઉમેદવારો અને અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના ઉમેદવારોની નિમણૂકને પડકારી હતી.વર્તમાન રિટ પિટિશન દાખલ કરતા પહેલા, સમાન નિમણૂકોને પડકારતી રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી હતી જેમાં (મોહમ્મદ ઈકબાલ અહેમદ વિરુદ્ધ આંધ્ર પ્રદેશ હાઈકોર્ટ, (૧૯૯૮) ૫ એ એલ ટી ૩૮૫) આંધ્ર પ્રદેશના નિયમ ૨૨-એ (૨) માં સુધારા પર વિચારણા કરતી ઉચ્ચ અદાલત.રાજ્ય અને ગૌણ સેવા નિયમોએ એવું માન્યું હતું કે આ નિયમમાં મહિલા ઉમેદવારોને પ્રથમ વખત અનામત આપવાની જોગવાઈ છે.હાઈકોર્ટે અરજીઓ ફગાવી દીધી હતી.એક રિટ પિટિશનને એવી ધારણા સાથે ફગાવી દેવામાં આવી હતી કે એક અરજદારની અરજી સ્વીકારવામાં આવે તો પણ તેની પસંદગીની કોઈ તક નથી.તેથી વર્તમાન અપીલ.આ નિમણૂકોને પડકારતી આ અદાલતમાં નવી રિટ પિટિશન પણ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

આ અદાલતમાં અપીલમાં, અપીલકર્તાઓએ દલીલ કરી હતી કે આંધ્રપ્રદેશના નિયમો ૨૨-એ (૨) લાગુ કર્યા પછી મહિલા ઉમેદવારોની પસંદગી.તેમના આરક્ષણ માટે રાજ્ય અને ગૌણ સેવા નિયમો ગેરકાયદેસર હતા, કારણ કે નિયમમાં અનામતની જોગવાઈ નહોતી પરંતુ માત્ર પસંદગીનો નિયમ નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો.

અપીલ અને અરજીઓને ફગાવી દેતા કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો:

૧. આંધ્રપ્રદેશના નિયમ ૨૨-એ (૨) માં સુધારાને ધ્યાનમાં રાખીને.મહિલા ઉમેદવારોને પ્રથમ વખત અનામત પૂરી પાડતા રાજ્ય અને ગૌણ સેવાઓના નિયમો, એવું ન કહી શકાય કે આ નિયમ ખોટી રીતે લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો કારણ કે તેમાં મહિલાઓની તરફેણમાં અનામતની જોગવાઈ નહોતી, પરંતુ માત્ર પસંદગીનો નિયમ નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો.[૪૮૪-ડી]

આંધ્ર પ્રદેશ સરકાર.વિરુદ્ધ પી. બી. વિજયકુમાર અને અન્ય,
[૧૯૯૫] ૪ એસસીસી ૫૨૦, વિશિષ્ટ.

૨. એવું ન કહી શકાય કે રિટ પિટિશનને લાયના આધારે રદ કરી શકાતી ન હતી.વર્તમાન કેસમાં પસંદ કરાયેલ વ્યક્તિઓ લાંબા સમય પહેલા જ

જિલ્લા મુન્સિફ તરીકે જોડાયા હતા અને મોહમ્મદ ઇકબાલ અહેમદના કેસમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા નિર્ણય આપવામાં આવ્યા બાદ તેમની પસંદગીને પડકારવામાં આવ્યો છે.તેથી, હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશમાં કોઈ નબળાઈ નથી.
[૪૮૫-બી]

આર. એસ. દેવધર વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય, એ આઈ આર (૧૯૭૪) એસ સી ૨૫૯, વિશિષ્ટ.

મોહમ્મદ ઇકબાલ અહમદ વિરુદ્ધ આંધ્ર પ્રદેશ હાઈકોર્ટ., (૧૯૯૮) ૫ એ એલ ટી ૩૮૫, નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

૩. અન્ય અપીલના સંદર્ભમાં, ઉચ્ચ અદાલતે એક તારણ નોંધ્યું છે કે અપીલકર્તા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ સ્વીકારવામાં આવે તો પણ તેની પસંદગીની કોઈ તક નથી.તેમની રિટ પિટિશનને ફગાવી દેવામાં હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો ખોટા છે તે દર્શાવવા માટે કંઈપણ રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવ્યું નથી.[૪૮૫-સી]

જ. બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ આ અદાલતમાં સીધી દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ પિટિશન ખૂબ જ વિલંબિત છે અને વિલંબના આધારે તેને બરતરફ કરી શકાય છે.[૪૮૫-ઈ]

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર ૩૦૦૬/૨૦૦૧.

ડબલ્યુ. પી. નંબર ૩૫૮૭૬/૧૯૯૮ માં આંધ્ર પ્રદેશ હાઈકોર્ટના ૧૮/૧/૯૯ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

સાથે

ડબલ્યુ પી (સી) નંબર ૫૦૪/૯૯, સી એ નંબર ૩૦૦૭/૨૦૦૧, ડબલ્યુ પી (સી) નંબર ૨૨,૫૫૪ અને ૫૫૫/૨૦૦૧.

અપીલકર્તા માટે એચ. એસ. ગુરુરાજા રાવ, જી. શેષગિરી, એ. રઘુનાથ, એ. ટી. એમ. સંપત, શ્રીમતિ પી. એસ. શાંતિ, શ્રીમતી આર. મીના કુમારી, બી. ડી. શર્મા, (એન. પી.) અને જી. રામકૃષ્ણ પ્રસાદ.

પ્રતિવાદી માટે બી. શ્રીધર, કે. રામ કુમાર અને ટી. વી. રત્નમ.

કોર્ટનો ચુકાદો જી. પી. માથુર, જસ્ટિસ દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

૧. બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી સિવિલ અપીલ્સ અને રિટ પિટિશનમાં ઉઠાવવામાં આવેલો મુદ્દો સમાન છે અને તેથી, તેનો એક સામાન્ય આદેશ દ્વારા નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

૨. આંધ્રપ્રદેશની ઉચ્ચ અદાલતે જિલ્લા મુન્સિફની જગ્યાઓ પર નિમણૂકો કરવા માટે ૨૩/૧૦/૧૯૯૬ પર જાહેરનામું બહાર પાડ્યું હતું અને વિવાદમાં વિવાદને અસર કરતી જાહેરનામાનો સંબંધિત ભાગ નીચે પુનઃઉત્પાદિત છે:

"સૂચના જિલ્લા મુન્સિફના પદ પર નિમણૂક માટે.

જિલ્લા મુન્સિફની ૨૦૦ જગ્યાઓ માટે અરજીઓ મંગાવવામાં આવે છે, જેમાંથી ૨૭ જગ્યાઓ મર્યાદિત ભરતી-બેકલોગ

ખાલી જગ્યાઓ દ્વારા અને ૧૭૩ જગ્યાઓ આંધ્રપ્રદેશની રાજ્ય ન્યાયીક સેવાઓમાટે સામાન્ય ભરતી દ્વારા મંગાવવામાં આવે છે.

ખાલી જગ્યા ની સ્થિતિ:

-

નોંધ:૧. સામાન્ય ભરતીની ખાલી જગ્યાઓ આંધ્રપ્રદેશ રાજ્ય અને ગૌણ સેવા નિયમો માટે વિશેષ નિયમોના નિયમ ૧૦ હેઠળ વિશેષ પ્રતિનિધિત્વના નિયમને આધિન છે.રાજ્ય ન્યાયિક સેવા અને આંધ્રપ્રદેશના નિયમ ૨૨ (એ) (૨).

૨ જો જરૂરી હોય તો, આ જાહેરનામું બહાર પાડ્યા પછી ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યા વધારવાનો અથવા ઘટાડવાનો અધિકાર ઉચ્ચ અદાલત પાસે અનામત છે.

લેખિત પરીક્ષા યોજાયા પછી, ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યાને ધ્યાનમાં રાખીને ઉમેદવારોને ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને ૧૮/૩/૧૯૯૭ ના રોજ પરિણામ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું.તૈયાર કરવામાં આવેલી મેરિટ સૂચિના આધારે, કેટલીક નિમણૂકો શરૂઆતમાં ૭/૪/૧૯૯૮ ના

રોજ કરવામાં આવી હતી.મોહમ્મદ સિદ્દીક અલી (સી. એ. નંબર ૩૦૦૬/૨૦૦૧ માં અપીલકર્તા) એ રિટ પિટિશન નંબર ૩૫૮૭૬/૧૯૯૮ દાખલ કરીને કેટલીક મહિલા ઉમેદવારોની પસંદગી અને નિમણૂકને પડકાર્યો હતો.હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ (બી. સુભાષન રેડ્ડી અને વાય. વી. નારાયણ, જસ્ટિસ) દ્વારા ૧૮/૧/૧૯૯૯ ના રોજ રિટ પિટિશનને મર્યાદિત રીતે ફગાવી દેવામાં આવી હતી અને કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ નીચે મુજબ છે:

"આ રિટ પિટિશન મુન્સિફ મેજિસ્ટ્રેટની પસંદગીની બાબતમાં મહિલા અનામત તેમજ અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના ઉમેદવારોના બેકલોગને પણ પડકારે છે.

જ્યાં સુધી એસસી અને એસટી ઉમેદવારોના બેકલોગની વાત છે, તે એક સારી રીતે સ્થાપિત કાયદો છે કે આવા બેકલોગને બંધારણીય યોજના હેઠળ મંજૂરી છે.જ્યાં સુધી મહિલા અનામતની વાત છે, ત્યાં સુધી આ અદાલતની ખંડપીઠે ડબલ્યુ. પી. ૧૮૩૦૭/૯૮ માં ચુકાદાની તારીખ ૩૧/૮/૧૯૯૮ અને બેચ દ્વારા મહિલા આરક્ષણને પડકારવામાં ન આવ્યું હોવાના આધારે જાળવી રાખ્યું હતું અને તે પડકાર સહાયક કાર્યવાહીમાં ટકી શક્યો ન હતો.જો કે, ડિવિઝન બેન્ચે મહિલા ઉમેદવારોની બાબતમાં આગળ લઈ જવા સંબંધિત કાર્યવાહીને રદ કરી

દીધી છે, ઉપરોક્ત ડિવિઝન બેન્ચના ચુકાદા પરથી સંકેત લઈને કે મહિલાઓને અનામત આપવાની કાર્યવાહીને પડકારવામાં આવી ન હતી, આ રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી છે, પરંતુ તે જ કારણ કે ૧૯૯૬ માં જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું, પસંદગી પ્રક્રિયા પસાર થઈ હતી અને પસંદગીઓને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું હતું અને નિમણૂકો કરવામાં આવી છે.

આ સંજોગોમાં આ રિટ પિટિશન રદ કરવામાં આવે છે.કોઈ ખર્ચ નહીં " .

હાઈકોર્ટના ઉપરોક્ત આદેશને પડકારતી સિવિલ અપીલ નંબર ૩૦૦૬/૨૦૦૧ દાખલ કરવામાં આવી છે.

૩. અન્ય રિટ પિટિશન રિટ પિટિશન નંબર ૩૨૦૨૧/૧૯૯૮ હતી જે એસ. શ્રીરામુલુ અને ડી.ડી.વી.એસ.એન. પ્રસાદ દ્વારા મહિલા ઉમેદવારોની સમાન પસંદગી અને નિમણૂકને પડકારતી હતી.૨/૧૨/૧૯૯૮ ના રોજ ડિવિઝન બેન્ચ (પી. વેંકટરામા રેડ્ડી અને બિલાલ નાઝકી, જસ્ટિસ) દ્વારા રિટ પિટિશનને ફગાવી દેવામાં આવી હતી અને કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ નીચે મુજબ છે:

"જિલ્લા મુન્સિફની જગ્યાઓ માટે ઉમેદવારોની પસંદગી સામે નિર્દેશિત આ રિટ પિટિશનને ધ્યાનમાં લેવા માટે અમે આ સમયે ઈચ્છુક નથી, જેને લાંબા સમય પહેલા અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું હતું અને જેના અનુસાર નિમણૂકના આદેશો જારી કરવામાં આવ્યા હતા.તે સિવાય, હાઈકોર્ટના પેનલના વકીલ દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતીના આધારે, પ્રથમ અરજદારની દલીલ સ્વીકારવામાં આવે તો પણ તેની પસંદગીની કોઈ તક નથી.જ્યાં સુધી બીજા અરજદારની વાત છે ત્યાં સુધી રિટ પિટિશનને બરતરફ કરવામાં આવે છે કારણ કે તેની પાસે કાર્યવાહીનું અલગ કારણ છે અને તેણે અલગ રિટ પિટિશન દાખલ કરવી જોઈતી હતી.હકીકતમાં, એવું નોંધવામાં આવે છે કે સોગંદનામું માત્ર પ્રથમ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવે છે.તેથી, પ્રવેશના તબક્કે રિટ પિટિશન રદ કરવામાં આવે છે.

હાઈકોર્ટના ઉપરોક્ત આદેશને પડકારતી સિવિલ અપીલ નંબર ૩૦૦૭/૨૦૦૧ દાખલ કરવામાં આવી છે.

જ. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે જિલ્લા મુન્સિફના પદ પર પસંદગી કરતી વખતે આંધ્રપ્રદેશ રાજ્યના નિયમ ૨૨-એ (૨) અને ગૌણ સેવા નિયમો ખોટી રીતે લાગુ કરવામાં આવ્યા હતા.તેમણે

વધુમાં દલીલ કરી હતી કે ઉપરોક્ત નિયમોના નિયમ ૨૨-એ (૨) માં મહિલાઓની તરફેણમાં ૩૦ ટકા સુધીની અનામતની જોગવાઈ નથી પરંતુ માત્ર પસંદગીનો નિયમ નક્કી કરવામાં આવ્યો છે અને તેથી મહિલા ઉમેદવારોની પસંદગી તેમની તરફેણમાં અનામતની નીતિ લાગુ કર્યા પછી કરવામાં આવે તે સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર છે. સિવિલ અપીલ નંબર ૩૦૦૬/૨૦૦૧ માં અપીલકર્તાએ આંધ્રપ્રદેશની નકલ દાખલ કરી છે. આઈ. એ. નંબર ૭/૨૦૦૫ અને નિયમોના નિયમ ૨૨-એ માં દાખલ કરાયેલા વધારાના દસ્તાવેજોમાં રાજ્ય અને ગૌણ નિયમો નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે:

"૨૨-એ. આ નિયમો અથવા વિશેષમાં સમાવિષ્ટ કંઈપણ હોવા છતાં અથવા કામચલાઉ નિયમો

(૧) પુરુષો કરતાં મહિલાઓ વધુ યોગ્ય હોય તેવી જગ્યાઓ પર સીધી ભરતીની બાબતમાં મહિલાઓને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે:

પરંતુ મહિલાઓ માટે આવી સંપૂર્ણ પસંદગીના પરિણામે કોઈ પણ વર્ગના હોદ્દાઓમાંથી પુરુષોને સંપૂર્ણ રીતે બાકાત રાખવામાં નહીં આવે.

(૨) મહિલાઓ અને પુરુષો સમાન રીતે અનુકૂળ હોય તેવી જગ્યાઓ પર સીધી ભરતીની બાબતમાં, અન્ય બાબતો સમાન હોવાથી, મહિલાઓને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે અને તેમની પસંદગી ઓ. સી., બી. સી., એસ. સી. અને એસ. ટી. ક્વોટાની દરેક શ્રેણીમાં ઓછામાં ઓછી ૩૦ ટકા જગ્યાઓ સુધી કરવામાં આવશે.

(૩) જે જગ્યાઓ ખાસ કરીને મહિલાઓ દ્વારા ભરવા માટે અનામત છે તેમાં સીધી ભરતીની બાબતમાં તે માત્ર મહિલાઓ દ્વારા જ ભરવામાં આવશે.

૫. વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે ઉપરોક્ત નિયમ એ. પી. સરકાર વિરુદ્ધ પી. બી. વિજયકુમાર અને અન્ય, [૧૯૯૫] જ એસ. સી. સી. ૫૨૦ માં આ અદાલત સમક્ષ વિચારણા માટે આવ્યો હતો અને તેમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે નિયમ દ્વારા માનવામાં આવતી પસંદગી ત્યારે જ અમલમાં આવશે જ્યારે ઉમેદવારોએ સમાન સંખ્યામાં ગુણ મેળવશે કારણ કે નિયમ "અન્ય વસ્તુઓ સમાન છે" અભિવ્યક્તિનો ઉપયોગ કરે છે. ચુકાદામાં આ સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરવામાં આવી હતી અને અહેવાલની મુખ્ય નોંધ (બી) નો સંબંધિત ભાગ જેના પર દલીલો દરમિયાન ખૂબ ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો તે નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી રહ્યો છે:

"આંધ્રપ્રદેશનો નિયમ ૨૨-એ (૨).રાજ્ય અને ગૌણ સેવા નિયમો સામાન્ય અર્થમાં મહિલાઓ માટે અનામત પૂરી પાડતા નથી.તે ખૂબ જ મર્યાદિત હકારાત્મક પગલાં માટેનો નિયમ છે.નિયમ ૨૨-એ (૨) હેઠળ ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલી પસંદગી પ્રારંભિક તબક્કે અમલમાં આવશે જ્યારે સંબંધિત પદ માટેની પસંદગી પરીક્ષામાં ઉમેદવારોને સમાન સંખ્યામાં ગુણ મળે છે અથવા તેઓ સમાન રીતે ગુણવાન હોવાનું જણાય છે.નિયમ ૨૨-એ (૨) મહિલાઓ માટે ઓછામાં ઓછી ૩૦ ટકાની પસંદગી સૂચવે છે, જેમાં સ્પષ્ટપણે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું છે કે બાકીની જગ્યાઓ માટે પણ, જો મહિલા ઉમેદવાર ઉપલબ્ધ હોય અને સમાન ઉમેદવારોમાં પસંદગીના અન્ય માપદંડોના આધારે તેમની પસંદગી કરી શકાય, જે બાકીના ઉમેદવારોને લાગુ પડે છે, તો તેમની પણ પસંદગી કરી શકાય છે."અન્ય વસ્તુઓ સમાન છે" શબ્દસમૂહ સમાન રીતે ગુણવાન વ્યક્તિઓમાંથી પસંદ કરવા માટેના આ અન્ય ધોરણોનો સંદર્ભ આપતો નથી.૩૦ ટકા નો નિયમ પણ અસ્થિર નથી.એવી પરિસ્થિતિમાં કે જ્યાં પૂરતી સંખ્યામાં મહિલાઓ ઉપલબ્ધ ન હોય, ત્યાં તેમને આપવામાં આવતી પસંદગી ૩૦ ટકાથી ઓછી હોઈ શકે છે.આમ આ નિયમ કલમ ૧૫ (૩) ની મર્યાદામાં છે અને કલમ ૧૬ (૨) અને ૧૬

(જ) ગું ઉદ્ધંધન કરતું નથી જેને કલમ ૧૫ (૧) અને ૧૫ (૩) સાથે સુમેળમાં વાંચવું પડે છે.

૬. અમે અપીલકર્તા માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત પર વિચાર કર્યો છે અને રેકૉર્ડની તપાસ કરી છે.તે કમનસીબ છે કે જે રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યું છે તે બિન-સુધારેલ આંધ્રપ્રદેશ છે.રાજ્ય અને ગૌણ નિયમો અને દલીલો તેના આધારે આગળ વધારવામાં આવી છે.ઉપરોક્ત નિયમોના નિયમ ૨૨-એ (૨) માં ઘણા સુધારા કરવામાં આવ્યા છે અને આંધ્ર પ્રદેશની એક ખંડપીઠે આ સ્થિતિની નોંધ લીધી હતી.ઉચ્ચ ન્યાયાલય (પી. વેંકટરામા રેડ્ડી અને આર. એમ. બાપટ, ન્યાયમૂર્તિ) એ મોઘ દ્વારા દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશન નંબર ૧૮૩૦૭/૧૯૯૮ માં.ઈકબાલ અને અન્ય જેમાં જિલ્લા મુન્સિફની સમાન પસંદગીને પડકારવામાં આવી હતી.આ કેસમાં ચુકાદો ૩૧/૮/૧૯૯૮ ના રોજ આપવામાં આવ્યો હતો જે હાઈકોર્ટમાં બે રિટ અરજીઓ દાખલ કરતા પહેલા છે અને તે જ ૧૯૯૮ (૫) એ એલ ડી ૫૯૦ માં નોંધવામાં આવ્યો છે.નિયમોમાં સુધારાને ચુકાદાના પેરા ૫માં ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો હતો જે નીચે મુજબ છે:

"૫.આંધ્રપ્રદેશના નિયમ ૨૨-એ નો પેટા નિયમ (૨).જી.ઓ.એમ એસ .આંક ૨૩૭ તારીખ ૨૮/૫/૧૯૯૬ દ્વારા સુધારેલા રાજ્ય અને ગૌણ

સેવા નિયમો (ત્યારબાદ એ પી એસ એસ નિયમો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) માં પ્રથમ વખત મહિલાઓ માટે દરેક શ્રેણીમાં ૩૩-આઈ/૩ ટકાની હદ સુધી અનામતની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે, જેમાં ઓસી, બીસી, એસસી, એસટી, શારીરિક રીતે વિકલાંગ અને ભૂતપૂર્વ સૈનિકો ૮/૩/૧૯૯૬ થી અસર પામે છે. આ મહિલાઓની તરફેણમાં પસંદગીના અગાઉના નિયમમાં ફેરફાર હતો. તે એક પરંતુક દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવે છે કે જો મહિલા ઉમેદવારોની પૂરતી સંખ્યા ઉપલબ્ધ ન હોય, તો ખાલી જગ્યાઓ પુરુષો દ્વારા ભરવામાં આવશે. જ્યારે જી. ઓ દ્વારા એ પી એસ એસ નિયમોમાં વધુ સુધારો કરવામાં આવ્યો ત્યારે આ જ સ્વરૂપમાં નિયમ જાળવી રાખવામાં આવ્યો હતો. નંબર ૪૩૬, તારીખ ૧૫/૧૦/૧૯૯૬. તેના થોડા મહિના પછી, નિયમ ૨૨-એ (૨) માં જી. ઓ. નંબર ૬૫, તારીખ ૧૫/૨/૧૯૯૭ દ્વારા વધુ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો. નિયમ ૨૨-એ (૨) ની જોગવાઈને દૂર કરવામાં આવી હતી. સાથે સાથે, નિયમ ૨૨ માં અનુરૂપ સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં મહિલા ઉમેદવારોને એસસી, એસટી, બી. સી. અને શારીરિક રીતે વિકલાંગ ઉમેદવારોની સમકક્ષ મર્યાદિત જરૂરિયાત માટે પ્રક્રિયાની અરજીના હેતુઓ માટે અને ખાલી જગ્યાઓને આગળ વધારવા માટે મૂકવામાં આવ્યા હતા. નોંધ (૨) નિયમ ૨૨માં ઉમેરવામાં આવી હતી, જેમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે "મહિલાઓના સંદર્ભમાં ખાલી

જગ્યાઓને આગળ વધારવાનો સિદ્ધાંત ૨૮/૧૦/૧૯૯૬ થી અમલમાં આવશે".નોંધ (૩) ૧/૮/૧૯૯૬ થી અસર સાથે મહિલા ઉમેદવારો માટે રોસ્ટર પોઈન્ટની અરજી માટે પૂરી પાડવામાં આવેલ છે."

ખંડપીઠે મહિલા ઉમેદવારો માટે અનામત ખાલી જગ્યાઓને આગળ વધારવામાં પ્રતિવાદીઓની કાર્યવાહીને નકારી કાઢી હતી, જ્યારે મહિલા ઉમેદવારોની પસંદગી અને નિમણૂકોમાં ખલેલ પહોંચાડી ન હતી, કારણ કે નિયમ ૨૨-એ (૨) જે હાઈકોર્ટ દ્વારા ભરતી જાહેરનામામાં અપનાવવામાં આવ્યો હતો તેમાં મહિલા ઉમેદવારોને લગતી ખાલી જગ્યાઓને આગળ વધારવાનો કોઈ સિદ્ધાંત નથી.તદનુસાર એક નિર્દેશ જારી કરવામાં આવ્યો હતો કે તે ખાલી જગ્યાઓ પુરુષ ઉમેદવારોએ યોગ્યતાના ક્રમમાં અને રોસ્ટર પોઈન્ટ અને અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને પછાત વર્ગોને લાગુ પડતા અનામતના નિયમોનું પાલન કરવાને આધિન ભરવી જોઈએ.નિયમોમાં સુધારાને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલકર્તા વતી વિંદ્રાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલમાં કોઈ ગુણ નથી અને તેને નકારી કાઢવી પડશે.

૭. સિવિલ અપીલ નંબર ૩૦૦૬/૨૦૦૧માં, હાઈકોર્ટ દ્વારા રિટ પિટિશનને આ આધાર પર ફગાવી દેવામાં આવી હતી કે જોકે જાહેરનામું ૨૩/૧૦/૧૯૯૬ના રોજ જારી કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ જે રિટ પિટિશનમાં

મહિલાઓની તરફેણમાં અનામતને પડકારવામાં આવી હતી તે નવેમ્બર, ૧૯૯૮માં દાખલ કરવામાં આવી હતી અને તેથી, રિટ પિટિશનમાં ખૂબ વિલંબ થયો હતો. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે રિટ પિટિશન લાયના આધારે બરતરફ થવી જોઈએ નહીં. તેમની રજૂઆતના સમર્થનમાં વિદ્વાન વકીલે આર. એસ. દેવધર વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય, એ. આઈ. આર. (૧૯૭૪) એસ. સી. ૨૫૯ પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં એવું માનવામાં આવ્યું છે કે જે નિયમ કહે છે કે અદાલત વિલંબિત અથવા જૂના દાવાઓની તપાસ કરી શકશે નહીં તે કાયદાનો નિયમ નથી, પરંતુ વિવેકબુદ્ધિની યોગ્ય અને યોગ્ય ક્વાયત પર આધારિત વ્યવહારનો નિયમ છે અને એવો કોઈ અનુદ્વંધનીય નિયમ નથી કે જ્યારે પણ વિલંબ થાય, ત્યારે કોર્ટે અરજીને ધ્યાનમાં લેવાનો ઇનકાર કરવો જ જોઈએ. આ પ્રશ્ન દરેક કેસની હકીકતો પર અનુસરવામાં આવેલો વિવેકપૂર્ણ પ્રશ્ન છે. ઉપરોક્ત સત્તામંડળના બળ પર એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉચ્ચ અદાલતે વિલંબના આધારે રિટ અરજીને ફગાવી દેવામાં ભૂલ કરી છે. અમે ઉઠાવવામાં આવેલા વલણને સ્વીકારી શકતા નથી. ટાંકવામાં આવેલા સત્તામંડળમાં, રાજ્ય પુનર્ગઠન અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની જોગવાઈઓના આધારે નવા રચાયેલા બોમ્બે રાજ્યમાં મામલાતદારો/તહસીલદારોની આંતર-વરિષ્ઠતા સાથે સંબંધિત વિવાદ છે. સમાન હોદ્દો ધરાવતી વ્યક્તિઓની વરિષ્ઠતાની ઉચ્ચ હોદ્દામાં બઢતીના તબક્કે મોટી અસર પડે છે અને આવી સ્થિતિમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, રિટ પિટિશનને આ

આધાર પર બરતરફ કરી શકાતી નથી! પીડા થાય છે. વર્તમાન કિસ્સામાં પસંદ કરાયેલ વ્યક્તિઓ લાંબા સમય પહેલા જ જિલ્લા મુન્સિફ તરીકે જોડાયા હતા અને આંધ્રપ્રદેશ દ્વારા નિર્ણય લેવામાં આવ્યા બાદ તેમની પસંદગી સામે પડકાર ઊભો કરવામાં આવ્યો છે. ઉચ્ચ અદાલતે ૩૧/૮/૧૯૯૮ પર રિટ પિટિશન નંબર ૧૮૩૦૭/૧૯૯૮ (મોહમ્મદ ઈકબાલ અહમદ અને અન્યો વિરુદ્ધ આંધ્રપ્રદેશની ઉચ્ચ અદાલત.) માં. તેથી, અમને હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશમાં કોઈ નબળાઈ દેખાતી નથી.

૮. સિવિલ અપીલ નંબર ૩૦૦૭/૨૦૦૧ માં, ઉચ્ચ અદાલતે એક તારણ નોંધ્યું છે કે અપીલકર્તા એસ. શ્રીરામુલુ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ સ્વીકારવામાં આવે તો પણ તેમની પસંદગીની કોઈ તક નથી. તેમની રિટ અરજીને ફગાવી દેવામાં હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો ખોટા છે તે દર્શાવવા માટે કંઈપણ રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવ્યું નથી. તેથી, અમને અપીલમાં કોઈ યોગ્યતા દેખાતી નથી.

૯. બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ આ અદાલતમાં સીધી દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ અરજીઓ અંગે, એ નોંધવું જોઈએ કે રિટ પિટિશન (સી) નંબર ૫૦૪/૧૯૯૯ ૬/૧૧/૧૯૯૯ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી, રિટ પિટિશન (સી) નંબર ૨૨/૨૦૦૧ ૮/૧૧/૨૦૦૦ ના રોજ, રિટ પિટિશન

(સી) નંબર ૫૫૪/૨૦૦૧ અને રિટ પિટિશન (સી) નંબર ૫૫૫/૨૦૦૧ ૧૯/૧૦/૨૦૦૧ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી.અમારો અભિપ્રાય છે કે આ રિટ અરજીઓ, જેમાં ૨૩/૧૦/૧૯૯૬ પર હાઈકોર્ટ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા જાહેરનામાને પડકારવામાં આવ્યો છે, તે ખૂબ જ વિલંબિત છે અને વિલંબના આધારે બરતરફ કરવા પાત્ર છે.

૧૦. ઉપર ચર્ચા કરાયેલા કારણોસર, તમામ સિવિલ અપીલ અને રિટ પિટિશન રદ કરવામાં આવે છે.

કે. કે. ટી અપીલ અને અરજીઓ નકારી કાઢવામાં આવે છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.